

**edu
BOOK**

O DWÓCH, TAKICH

CO UKRADLI KSIĘŻYC

KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO
NA PODSTAWIE POWIEŚCI

EWA PLATT
REŻYSERIA

7.2.2026
PREMIERA

„O DWÓCH TAKICH, CO UKRADLI KSIĘŻYC”

To najnowszy spektakl Ewy Plątt, reżyserki młodego pokolenia, która opisuje swój spektakl jako „stand-up spraw intymnych, bólu i traumy”, używający żartu jako tarczy, próbujący uprzedzić czyjąś krytykę albo własne rozczarowanie. To opowieść o Jacku (Weronika Nawieśniak) i Placku (Martyna Małoliniec), dwóch kobietach od wczesnego dzieciństwa naznaczonych etykietą innych, „nie takich”. Bunt bohaterów, próba dekonstrukcji zastanej rzeczywistości, podważanie wartości społecznych stanowią impuls do wejścia w głębię postaci – zobaczenia tego, co w środku, w ukryciu, w wyparciu. To (nie) bajka o wstydzie, o wszystkim tym, o czym wcale nie chcemy mówić, wiedzieć, pamiętać. Spektakl skierowany jest do osób powyżej 15 roku życia. To nie kolejna adaptacja klasyki i opowieść, którą znacie z dzieciństwa i szkoły. To przewrotna, na nowo zinterpretowana opowieść, wygrywana na dwa aktorskie głosy – współczesna, dynamiczna, odważna.

SCENA TAK

Spektakl jest inauguracją nowego cyklu Teatru Miejskiego w Gdyni, którego celem jest wypracowywanie nowych strategii aktorskich, dającego pole do rozwoju twórców i eksperymentu artystycznego, czego efektem są pokazy prac młodych reżyserów, we współpracy z aktorami, których zobaczymy w innych, czasem zaskakujących rolach.

Spektakle sceny TAK w sezonie 25/26:

O dwóch takich, co ukradli księżyc,
reż. Ewa Plątt (premiera 7 lutego 2026)

Dream, czyli jak nie zostałem Kurtem Cobainem,
reż. Patryk Warchoła (premiera 11 kwietnia 2026)

EKSPLIKACJA REŻYSERSKA,

czyli spisana wizja artystyczna, zawierająca intencje, inspiracje i sposób narracji sztuki

aut. **Ewa Platt**

„W centrum spektaklu znajduje się kobiecość głodna i anarchistyczna — łapczywa, nieposłuszna, odrzucająca wszystkie kulturowe przypisania, które miałyby ją utemperować: empatię, łagodność, altruizm, czułość, odpowiedzialność. Bliźniaczki odrzucają nie tylko świat biedy, głodu i ciężkiej pracy, w którym się wychowały, ale również wartości, które czynią ten świat znośnym i uporządkowanym. Ich bunt nie jest romantyczną odmianą pragnienia wolności — to raczej głód istnienia w jego najbardziej intensywnej formie, nienasycenie, które staje się formą życia. W tym sensie ich „zło” nie jest moralnym wyborem, ale narzędziem pozwalającym na stworzenie swojego własnego sposobu funkcjonowania, którym może rządzić kaprys i rechoł.” „Społeczność traktuje Jacka i Placka jak ciężar.

Odrzucenie tego świata przez bohaterki jest więc równoznaczne z odrzuceniem własnej roli w mechanizmie, który próbuje uczynić z nich kogoś zrozumiałego, przewidywalnego, „dobrego”. Jednocześnie ten bunt jest wewnętrznie sprzeczny, ponieważ odrzucając społeczność, bliźniaczki odrzucają także jedyną figurę, która obdarza je bezwarunkową miłością — matkę.”

EKSPLIKACJA REŻYSERSKA,

czyli spisana wizja artystyczna, zawierająca intencje, inspiracje i sposób narracji sztuki

aut. **Ewa Platt**

„Forma spektaklu przyjmuje kształt występu – performansu, który bohaterki tworzą na oczach widzów [...]. Początkowy porządek – linearny, opisowy, kontrolowany – stopniowo się rozpada, ustępując miejsca improwizacji, gadulstwu, chaosowi. Bohaterki przestają rozdzielać, co jest opowieścią, a co przeżyciem.

Ich występ, z pozoru komediowy, coraz wyraźniej ujawnia się jako sposób na ocalenie – na przepracowanie bólu, żałoby, niemożności powiedzenia wprost tego, co zostało utracone.” „Stand-up spraw intymnych, bólu i traumy - żart jako tarcza, próba uprzedzenia czyjejś krytyki albo własnego rozczarowania. W tym sensie narracja Jacka i Placka staje się dla mnie alegorią tego mechanizmu – mówienia o rzeczach trudnych językiem zabawy, przechwytywania władzy nad opowieścią, zanim zrobi to ktoś inny czy nazwie przeżyte doświadczenie jak sam autor - 'złe, głupie i bez serca'. Jako siostra bliźniaczka odczytuję tę historię jako próbę ocalenia samowystarczalnego, niepodzielnego pierwiastka siostrzanej relacji – czegoś, co świat nieustannie próbuje znormalizować, zneutralizować, ująć w ramy.”

W PIGUŁCE

WĄTKI KLUCZOWE

tożsamość • poszukiwanie tożsamości • okrucieństwo społeczności
dysfunkcyjna rodzina • autodestrukcja • negatywne postrzeganie siebie
ucieczka od dotychczasowego życia • trauma • przeżywanie traumy
z przeszłości • przemoc psychiczna • rodzeństwo • relacja bliźniacza

FORMA

występ • stand – up • performance dwójki bohaterów/bohatek • spektakl
złożony jest ze scen-zabaw odgrywanych przez aktorki

MIEJSCE

pokój dziecięcy w domu rodzinnym

STRESZCZENIE

„O dwóch takich, co ukradli księżyc” to próba wyzwolenia się z narzuconej narracji o byciu „tym złym, tą złą”. Jesteśmy świadkami „zabawy” bliźniaczek (siostr/braci), która odbywa się w pokoju ich dzieciństwa. Jacek i Placek opowiadają swoją historię od momentu niechcianych narodzin. Kreślą historię miasteczka, jego mieszkańców, własną historię rodzinną. Ta historia i to miejsce są dla nich niewygodne, obciążające, stygmatyzujące. Odkrywają w sobie sprzeciw i podejmują próbę zmiany.

Postanawiają wyruszyć w „nowy, wspaniały świat”, w którym będzie im lepiej niż w miejscu urodzenia. Ta niedostłowna, rwana, złożona z chwilowych zabaw podróż prowadzi Jacka i Placka do sytuacji prawdziwie niebezpiecznych, autodestrukcyjnych i granicznych – przede wszystkim dla ich psychik, serc i dusz. Mimo upadków i zranień, nie poddają się, poszukują tożsamości, odrzucają narzucony porządek, wyzwalać się z norm. W dalszym ciągu jednak pozostają w jednej i tej samej przestrzeni dziecięcego pokoju w domu rodzinnym, z którego nie mogą wyjść. A może to on nie może wyjść z nich.

Jak się okazuje, mimo uparcie podejmowanych prób i ogromnych emocjonalnych kosztów, nie udaje im się odnaleźć „krainy szczęścia”. W dzieciństwie nie zostały zaopatrzone w zasoby, które pozwoliłyby im wyjść z zakłętego kręgu. Wciąż więc popełniają te same błędy, dokonując złych wyborów.

KTÓRE WĄTKI SZCZEGÓLNIE WARTO OMÓWIĆ PO SPEKTAKLU?

Pytania pomocnicze – wyjście do dyskusji

WĄTEK 1: TOŻSAMOŚĆ

- Jak społeczność podchodzi do Jacka i Placka?
- Jak ich opisuje, czego się boi?
- Jak Jacek i Placek myślą o sobie? Jakim językiem się posługują?
- Jakie mają podejście do pracy i obowiązków?
- Jaki wpływ na Jacka i Placka mają postacie, które spotkali w życiu (i które odgrywają)?
- Jak wygląda ich relacja? Jakie znaczenie ma dla nich bycie bliźniakami?
- Dlaczego Jacek i Placek postanawiają wyruszyć w podróż? Czego szukają? Czy coś się w nich zmienia na końcu podróży?

KTÓRE WĄTKI SZCZEGÓLNIE WARTO OMÓWIĆ PO SPEKTAKLU?

Pytania pomocnicze – wyjście do dyskusji

WĄTEK 2: TRAUMA

- Jak Jacek i Placek postrzegają swoje dzieciństwo?
- Jak widzą matkę, a jak ojca?
- W jaki sposób zachowują się w stosunku do każdego z nich?
- Z czego może wynikać ich trauma?
- Na przykładzie Jacka i Placka: Czy traumy można się pozbyć?
- Czy można ją przepracować?
- Dlaczego sceny przyjmują formę zabawy lub odgrywania sytuacji?
- Co taki zabieg daje Jackowi i Plackowi?
- Dlaczego postacie przedstawione przez Jacka i Placka są często karykaturalne i nazbyt ekspresywne?

Fragment scenariusza

Psia Górka to wielkie i wspaniałe miasto, w którym rządzi hrabia Mortadella. Chociaż jest łysy, ma zajęczą wargę, krzywy nos, spiczastą brodę, kulawą nogę, bardzo długie ręce, jest garbaty i ma tylko trzy zęby, które bardzo się chwieją, jest mężem przedziwnej piękności, najpiękniejszym w całym królestwie. Miasto nie chce, żeby hrabia zmartwił się tym, że nie jest tak bardzo piękny, jak to się głosi [...], więc władze tłuką wszystkie lustra, tak, że nie ma ich nawet u golibrodów.

KTÓRE WĄTKI SZCZEGÓLNIE WARTO OMÓWIĆ PO SPEKTAKLU?

Pytania pomocnicze – wyjście do dyskusji

WĄTEK 3: SYMBOLIKA

Lista wybranych elementów, którym warto przyrzeć się w dyskusji

- Rozrywana sukienka (później szmatka używana do wycierania, rzucania, bicia) jako symbol matki
- Wiszące spodnie jako symbol ojca (księżycy)
- Pokój jako przestrzeń symbolicznego więzienia (podróż Jacka i Placka odbywa się tylko metaforycznie i w zabawie)
- Szkolne, galowe mundurki, które przypominają o formie występu przed kimś konkretnym
- Powracający motyw wody (rozlewanie, wycieranie, picie, mycie, topienie się w niej) jako symbol źródła (pochodzenia), jak i tendencji do autodestrukcyjnych zachowań
- Krajobraz dzikiej przyrody jako złudzenie wolności, a jednocześnie jako bodziec do wyruszenia w podróż gdzieś daleko

OBSADA

Jacek | Weronika Nawieśniak

Placek | Martyna Małoliniec

REALIZACJA

Adaptacja i reżyseria | Ewa Platt

Scenografia | Anna Rogóż

Asystentka reżyserki | Martyna Małoliniec

Suflerka | Ewa Gawron

Inspicjent | Tomek Czajka

Producentka | Marta Pałubicka

Tekst oryginalny | Kornel Makuszyński

Przygotowanie merytoryczne EduBook | Klaudia Dzierugo

Tekst | Sabina Czupryńska, Klaudia Dzierugo

Autór fotografii | Piotr Pędziszewski

**ZAPRASZAMY NA
STRONĘ WWW**

TEATR.GOMBROWICZA.ART.PL/EDUKACJA/

**edu
BOOK**

EDUBOOK

Materiały edukacyjne
do spektakli – wsparcie
dla nauczycieli
i pedagogów, którzy
chcą zgłębić temat ze
swoimi podopiecznymi
przed lub po spektaklu.

TED

TED

**(TEATR-EDUKACJA
-DYDAKTYK)**

Oferta dla
współpracujących
nauczycieli – zniżkowe
bilety na najnowsze
spektakle w cenie 30 zł.

eksperymentuje

MY

EksperymentujeMY

Oferta warsztatów
do spektakli, rozmowy,
masterclassy.
Warto na bieżąco
sprawdzać nasze
propozycje.

edukacja@teatrgombrowicza.art.pl

Teatr Miejski
w Gdyni

INSTYTUCJA KULTURY
FINANSOWANA
PRZEZ MIASTO GDYNIA

TEATR.GOMBROWICZA.ART.PL

TE
AT
R

MIEJSKI W GDYNI

BE
MA
26